

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE LEGE. || ET OBITER DE LI=||BERTATE CHRISTIANA
AS-||SERTIONES THEOLOGICAE, AD PROXI=||mam
studiorum renouationem Anni 1573. in disputationem
propo=||nendae in Archiepiscopali Collegio Societatis ...**

**Broich, Willem von dem
Lupsius, Johann**

Moguntiae, 1573

Collatio legis & Euangelij. Cap. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46889)

patribus loquebatur in prophetis, quæ ad exteriorem cultum & institutionem vitæ pertinebant, nouissimè locutum in filio, quæ ad interiorem; in tres reprehensiones, incurret; primum enim, indignum est propter accessorium, Euangelium legi præponere velle; Deinde hoc filio Dei in carne venturo referuare: postremo non satis meminisse videbitur & charitatem præceptam, & cupiditatem in lege Mosis prohibitam, & fidem exactam fuisse: quibus quid absolutius reperiri possit, non video.

175. QUID igitur superest quo elabamur, cum non hominum commentum, sed Dei verbum sit expressum, euangelium legi successisse: nisi fateamur gratiam noui testamenti omnibus quidem seculis fuisse communem, sed gratiam vnius hominis Iesu Christi in plures non abundasse: Abundantiam gratiæ, & donationis, & iustitiæ vulgo non fuisse oblatam: expectatum esse, donec redemptione per Christum consummata, peccati impedimentum ab humano genere tolleretur.

Collatio legis & Euangelij Cap. 17.

176. *INTEREA*, quamuis gratia non ex vi legis daretur ijs qui viuiebant sub priori testamento, qua de causa recte dicuntur ad nouum pertinuisse: ipsa lex tamen ad eundem suos ducere finem conabatur, ad quem euangelium: sed ratione minus efficaci, vel, si ita vis, rudiori, quia pedagogica.

177. *HINC* fit ut lex noua cum veteri vna fuisse, rectè afferatur. Vna quidem fine, at non vna perfectione. Illa enim in ymbrijs, hæc in luce; illa promissiones habens terrenas, hæc spirituales & cælestes; illa timoris & seruitutis, hæc amoris & libertatis; illa manum, hæc animum cohibens; illa iubens, hæc iuuans.

178. *EX* eo porro, quod legi nouæ perfectio tribuitur, sequitur quoq; euangelium legem complexisse & perfecisse, tum iustificationem conferendo, quam illa verbis & signis quibusdam polliceri tantum potuit; Nam quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur per carnem, Deus filium suum mittens, in similitudinem carnis peccati, & de peccato damnauit peccatum in carne, ut iustificatio legis impleretur in nobis; tum auctorem suum legi subijciendo; tum præceptis illius consilia nonnulla, quæ spontè qui vellet completeretur, adijciendo; sed & legis sensum exponendo; & alicubi rationem commodam & tutam eiusdem obseruandæ tradendo.

179. *SEQVITVR* præterea veterem nouæ veluti semen quoddam et primam delineationem fuisse; & ideo sicut posteriora prioribus insunt, ita nouam veterem contentam fuisse.

180. *ILLVD* postremo ex eadem assertionem colligitur, non si multitudinem præceptoris

spertes, sed obedientiam quam noua exigit exactissimam, animi uidelicet recessus abilitissimos omnes, non manum tantum, comprimens, difficultatis eam multo plus habere, quam veterem: dico autem virtutibus destituito; alioqui, mandata eius graua non sunt, amantissimi scilicet, ut inquit D. August. fortis enim, ut mors, dilectio.

Euangelium quid contineat & quæ libertas Christiana. Cap. 18.

181. **PROPTEREA** enim lex perfecta libertatis dicitur, quod, instinctu spiritus sui diffundentis charitatem in corda nostra Deus suauiter quo uoluerit sequentes ducit, non repugnantes trahit.
182. **NON** ergo quod uiuentibus sub Euangelio liceat, quod libeat, aut quod nulla sint omnino precepta de officijs iusticiæ Christianæ, dicta libertatis lex credenda est.
183. **QUANQUAM** diffidendum non est, ea etiam ex parte libertatem ei ascribi, quod Iudicialium & ceremonialium preceptorum pene innumerabilium veteris legis iugo sublato, non nisi necessaria plane exigat; cetera arbitrio cuiusq. nostrum, & maxime palatiorum, quibus obedientiam præcipit deferamus, committens.
184. **NECESSARIA** planè sunt, sine quibus aut haberi gratia, aut retineri non potest.
185. **HABERI** lege communi non potest sine sacramentis; siue quod ita Deo uisum est, siue quod cum omnis gratia de plenitudine uerbi caro facti in nos deriuetur, per aliquos sensibus subiecta id fieri debeat.
186. **RETINERI** non potest, sine actionibus dono gratiæ congruentibus, & necessaria quadam consequentia ex ea profluentibus: minime autem, cum repugnantibus. Quæ enim participatio iustitiæ cum iniquitate? aut quæ societas luci ad tenebras? quæ autem conuersio Christi ad Belial?
187. **IGITUR** homini Christiano neq. à præceptis sacramentorum, neq. à præceptis iustitiæ discedere licere, satis liquet. Si enim discesserit, aut gratiam non consequetur, aut consecuta destituetur.
188. **SI** quæ autem sunt, quæ cum gratia cohæreant, conferantq., ac plurimum quidem, ad tuendam iusticiam, non sint tamen ad eam rem necessaria: qui paruerint, multa laude dignierunt, & gradum sibi bonum acquirunt; qui non paruerint, absq. contemptu & amara reprehendi non merebuntur. Quapropter libertas Christiana, non a kephalia aut ataxia, aut